

INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY W BIELSKU PODLASKIM W 2024 roku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim jest jednostką budżetową Miasta Bielsk Podlaski. Placówka funkcjonuje jako dzienny ośrodek wsparcia przeznaczony dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi, jest samodzielną jednostką organizacyjną pomocy społecznej, którą finansuje Wojewoda Podlaski ze środków budżetu państwa. Ośrodek prowadzony jest jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim zasięgiem działania obejmuje teren miasta Bielsk Podlaski oraz gminy wiejskiej Bielsk Podlaski, gminy Wyszki, gminy Boćki (na mocy stosownych porozumień międzygminnych zawartych pomiędzy Miastem Bielsk Podlaski, a tymi gminami). W roku ubiegłym z inicjatywy Dyrektora Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim zostały przeprowadzone rozmowy z władzami kolejnych gmin miejskich i wiejskich (Brańska, Orli i Kleszczel), których mieszkańcy po zakończeniu nauki w Zespole Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim w roku 2025, chcą zostać uczestnikami naszej placówki.

Środowiskowy Dom Samopomocy działa w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 roku poz. 1283 z późniejszymi zmianami);
- 2) Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 roku poz. 917);
- 3) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 roku poz. 249).

Uczestnikami ośrodka są osoby niepełnosprawne intelektualnie i przewlekłe psychicznie chore, które z powodu swojej niepełnosprawności mają trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku społecznym, zaspokojeniu niezbędnych potrzeb czy przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych. Zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników, niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia.

Decyzję o skierowaniu określonej osoby do ośrodka wsparcia podejmuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim na podstawie decyzji administracyjnej. Przed wydaniem decyzji niezbędne jest przygotowanie odpowiedniej dokumentacji, która uzasadnia potrzebę umieszczenia danej osoby w placówce. Pobyt w placówce od czerwca 2022 roku jest bezpłatny w związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej w tym zakresie.

Osobami uprawnionymi do korzystania z usług Środowiskowych Domów Samopomocy są:

- 1) osoby przewlekłe psychicznie chore, dom typu A,
- 2) osoby z niepełnosprawnością intelektualną dom typu B,
- 3) osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych, dom typu C,
- 4) osoby ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną, dom typu D.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim jest elementem realizowanej w gminie strategii zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi oparcia społecznego. Pozwala im na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie się i integrację społeczną rozumianą jako możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

W ubiegłym roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim funkcjonował jak Dom typu A, B, C.

Do końca 2024 roku do placówki uczęszczały 33 osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną, w tym:

- 1) dwadzieścia jeden osób z niepełnosprawnością intelektualną, w tym siedem osób z niepełnosprawnością sprzężoną i jedna osoba ze spektrum autyzmu, a także dwie osoby zamieszkujące na terenie gminy wiejskiej Bielsk Podlaski i jedna osoba z terenu gminy Boćki, typ domu B;
- 2) dziesięć osób przewlekłe psychicznie chorych, typ domu A;
- 3) dwie osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, w tym jedna osoba z terenu gminy wiejskiej Bielsk Podlaski, typ domu C.

Ilość miejsc w placówce to 30. Zgodnie z § 7 ust. 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy do placówki mogą być skierowane dodatkowe osoby, w razie częstych nieobecności uczestników trwających przez okres dłuższy niż 10 dni roboczych, jednak nie więcej niż 20% liczby miejsc w domu, czyli w naszej placówce może być takich osób o sześć więcej niż wynosi liczba miejsc. Skorzystaliśmy z ww. zapisów rozporządzenia, przyjeśliśmy do Domu dodatkowe dwie osoby (na koniec 2023 roku było - 31 osób).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim funkcjonuje osiem godzin dziennie przez pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w każdy dzień roboczy. Pełnowymiarowy czas pracy pracowników wynosi osiem godzin dziennie, czterdzieści godzin tygodniowo. Pracownikom ośrodka nie przysługuje skrócony czas pracy ani też dodatkowe dni wolne od pracy, poza określonymi ustawowo, jak również przerwy w postaci ferii czy wakacji. Rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy dopuszcza możliwość zamknięcia domu na okres łącznie nie dłuższy niż 15 dni roboczych w roku kalendarzowym. W ubiegłym roku Dom był zamknięty w okresie: 01-16 sierpnia. Przerwa ta została wykorzystana na przeprowadzenie remontu głównego korytarza (szpachlowanie, malowanie, zmiana listew narożnych itp.).

Do podstawowych zadań Domu należy:

- 1) podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia;
- 2) wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych oraz zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych;
- 3) dążenie do pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez ich aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz odpowiednie dostosowanie do ich zainteresowań i potrzeb.

Dom świadczy również usługi opiekuńcze i inne, w szczególności:

- 1) stwarza odpowiednie warunki pobytu, posiada niezbędne pomieszczenia i sprzęt dostosowane do realizacji zadań w zakresie postępowania wspierająco-aktywizującego;
- 2) daje możliwość spożycia gorącego posiłku;
- 3) zapewnia niezbędną opiekę, w tym opiekę indywidualną w szczególności uczestnikom z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze spektrum autyzmu;
- 4) daje możliwość realizacji programu wspierająco–aktywizującego prowadzonego na rzecz uczestników;
- 5) zapewnia dostęp do kultury, rekreacji, wypoczynku oraz oświaty, w tym wszelkie formy działalności kulturalno-oświatowej;
- 6) zapewnia spokój i bezpieczeństwo w czasie pobytu w placówce;
- 7) organizuje inne świadczenia stosownie do potrzeb uczestników i możliwości domu.

Proces terapeutyczny w ośrodku był realizowany przez zespół wspierająco-aktywizujący, w skład którego wchodzi dyrektor oraz pracownicy merytoryczni świadczący usługi w Domu. Zespół wspierająco-aktywizujący opracowuje każdemu uczestnikowi indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego. Tak opracowane plany obejmują pełną gamę usług świadczonych w placówce. Każdy z uczestników posiada więc indywidualny plan terapeutyczny, który dostosowany jest do jego indywidualnych potrzeb, umiejętności, możliwości oraz predyspozycji. Proces terapeutyczny wiąże się więc z realizacją indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego. Za jego realizację odpowiedzialny jest cały zespół terapeutyczny. Pracownicy zespołu są odpowiedzialni również za wypracowane efekty terapeutyczne. Co pół roku, zespół terapeutyczny dokonuje oceny efektów pracy terapeutycznej oraz ewaluacji procesu postępowania wspierająco-aktywizującego, w ubiegłym roku została przeprowadzona przez zespół jedna ocena półroczna oraz trzy oceny po trzymiesięcznym okresie wstępnym nowego uczestnika. Celem takich obserwacji jest ocena efektów postępowania terapeutycznego, a w następnej kolejności modyfikacja indywidualnych planów, o ile taka jest niezbędna. Po modyfikacji dostosowuje się program wspierająco-aktywizujący ponownie do danego uczestnika:

- 1) dostosowanie do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego z uczestników,
- 2) uwzględnia się indywidualne zainteresowania i upodobania,
- 3) dostosowuje się formy zajęć i terapii prowadzonych w placówce do umiejętności uczestników.

Program postępowania wspierająco–aktywizującego obejmuje:

1. Treningi umiejętności społecznych:
 - 1) trening samoobsługi i zaradności życiowej,
 - 2) trening kulinarny,
 - 3) trening higieniczny,
 - 4) trening budżetowy,
 - 5) trening umiejętności prowadzenia rozmowy,
 - 6) trening umiejętności spędzania wolnego czasu.

2. Terapię zajęciową plastyczną
3. Terapię zajęciową techniczną
4. Terapię zajęciową muzyczno-rytmiczną
5. Warsztat krawiecko–hafciarski
6. Zajęcia dydaktyczne
7. Zajęcia komputerowe
8. Terapię ruchową
9. Terapię dźwiękiem ASMR
10. Inne:
 - 1) opiekę,
 - 2) wsparcie, współpracę z rodzinami,
 - 3) wsparcie psychologiczne,
 - 4) wsparcie medyczne.

Program wspierająco-aktywizujący jest realizowany zgodnie z:

1. Programem działania ośrodka, opracowanym dla grupy A,
2. Programem działania ośrodka, opracowanym dla grupy B,
3. Programem działania ośrodka, opracowanym dla grupy C,
4. Programem działania ośrodka, opracowanym dla osób z elementami autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną,
5. Planem pracy ośrodka.

Ośrodek realizował swoje zadania według wcześniej przygotowanych programów działania oraz planu pracy. Programy działania, jak również plan pracy ośrodka, co roku są szczegółowo opracowywane przez dyrektora jednostki w konsultacji z zespołem terapeutycznym. W następnej kolejności dokumenty te są akceptowane przez Wojewodę Podlaskiego, jako organ zlecający prowadzenie zadania oraz zatwierdzane przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski, będącego organem prowadzącym zadanie. Wszystkie dokumenty przygotowane na rok 2024 zostały zaakceptowane przez Wojewodę Podlaskiego i zatwierdzone przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski.

Realizacja postępowania wspierająco–aktywizującego:

Formy i efekty pracy terapeutycznej.

Głównym celem realizacji postępowania wspierająco-aktywizującego jest odtwarzanie na nowo utraconych umiejętności, utrwalanie umiejętności nabytych oraz wyuczenie nowych umiejętności i zachowań według możliwości i predyspozycji uczestników. W postępowaniu tym zostały ujęte wszystkie formy wsparcia, terapii oraz zajęć prowadzonych w placówce.

Praca terapeutyczna w tym zakresie dotyczyła głównie osób, które mają znaczne deficyty w codziennym funkcjonowaniu, w szczególności osób przewlekłe psychicznie chorych. W okresie nasilenia choroby osoby te mają ogromne problemy w codziennym funkcjonowaniu, wówczas potrzebują dużego wsparcia, zrozumienia i pomocy ze strony rodziny oraz innych osób. W tym czasie nie potrafią poradzić sobie w trudnych sytuacjach życiowych na przykład: w załatwieniu pracy, formalności spraw urzędowych, bankowych czy

innych administracyjnych. W fazie nawrotu choroby, znamieny jest również całkowity brak aktywności oraz wycofanie się z życia rodzinnego i społecznego. W takiej sytuacji i w określonym momencie życia, wprowadzany jest proces terapeutyczny, którego celem jest redukcja powstałych deficytów. Praca terapeutyczna polega więc na realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego oraz dokładnej obserwacji efektów tego procesu. Jednym ze sposobów wsparcia terapeutycznego, w obszarze zaradności życiowej i samoobsługi jest terapia z zakresu treningów umiejętności społecznych.

Prowadzenie treningów umiejętności społecznych służy realizacji celów związanych z:

- osiąganiem większej samodzielności i zaradności życiowej w zakresie podstawowych czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem,
- usamodzielnieniem się w zakresie samoobsługi.

Jedną z form takich zajęć, która równocześnie cieszy się dużym zainteresowaniem uczestników, jest trening umiejętności kulinarnych. Daje on ogromną satysfakcję i radość uczestnikom z osiąganych efektów oraz poziomu osiągania samodzielności. Taka forma terapii ma na celu, głównie wypracowanie umiejętności uczestników do większej samodzielności i zaradności w codziennym funkcjonowaniu, ze względu na możliwość samodzielnego przygotowania prostych dań, czy samodzielnym dokonywaniu podstawowych zakupów. Doświadczenia nabyte w ten sposób w placówce, niektórzy uczestnicy wykorzystują w warunkach domowego funkcjonowania. Potrafią wtedy w warunkach domowych przygotować sobie proste danie, czerpiąc przy tym ogromną satysfakcję. Samodzielnie dokonują również zakupu podstawowych produktów niezbędnych do przygotowania posiłku. Tak więc, doświadczenia terapeutyczne zdobyte w placówce, przenosi się do pracy w domu, co ułatwia codzienne funkcjonowanie niektórym z naszych uczestników.

Kolejnym treningiem w zakresie nabywania zaradności i samodzielności jest trening higieniczny, które z kolei uczy dbałości o higienę osobistą i estetyczny wygląd na co dzień. Wszystkie nabyte umiejętności stale wymagają ciągłego utrwalania i systematycznej, regularnej pracy zespołu, wszystko po to, aby efekty pracy terapeutycznej utrwały się na dłużej. Podczas treningu uczestnicy nabywają również wiedzę w zakresie zdrowego i higienicznego trybu życia oraz pogłębiają wiedzę na temat higieny zdrowia psychicznego.

Codziennie funkcjonowanie uczestników wspomagamy również poprzez treningi samoobsługi i zaradności życiowej. W trakcie takich zajęć, utrwalamy podstawowe czynności związane z codziennym funkcjonowaniem, głównie takie jak: dbałość o ład i porządek, sprzątanie, utrwalanie umiejętności obsługi sprzętu gospodarstwa domowego w zakresie prania, odkurzania oraz innych czynności.

Natomiast w ramach treningu budżetowego uczestnicy nabywają umiejętności do samodzielnego gospodarowania własnymi pieniędzmi. Uczą się poznawać wartość pieniędzy i planować zakupy oraz wydatki. Robią rozpoznania cenowe i uczą się zwracać uwagę na to, gdzie kupić produkty, aby było ekonomiczniej. W ramach treningu razem z terapeutą trenowali robienie zakupów w różnych sklepach, o zróżnicowanym asortymencie (sklepy

spożywcze, drogerie, sklepy z odzieżą), jak również u usługodawców np. dorobienie kluczy, fryzjer itp.

Regularnie proponowaliśmy również inne różnorodne formy zajęć i terapii, jak chociażby trening umiejętności spędzania wolnego czasu. Dzięki tej formie zajęć uczestnicy rozwijali swoje zainteresowania i hobby, które z kolei dają im dużo radości i satysfakcji osobistej. Wszystkie formy pracy terapeutycznej mają ogromne znaczenie dla właściwego funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zachowania w należytej formie ich zdrowia psychicznego i fizycznego.

Pobudzaniu uczestników do większej aktywności i samodzielności w zakresie kontaktów międzyludzkich służyły głównie formy treningów umiejętności interpersonalnych, które ukierunkowane były na relacje z rodziną i innymi ludźmi oraz rozwiązywanie problemów osobistych. Taką formą zajęć są treningi umiejętności prowadzenia rozmowy, które dają możliwość dzielenia się swoimi problemami z osobami zaufanymi i pozwalają znaleźć właściwe rozwiązanie problemów, trudnych sytuacji życiowych i zdarzeń oraz udzielają odpowiedniego wsparcia. Takie formy terapii pozwalają również, odnaleźć się naszym uczestnikom w natłoku spraw urzędowych. W zakresie zajęć dydaktycznych uczestnicy nabywali umiejętność wypełniania dokumentów urzędowych, dokonywania opłaty rachunków, wypełniania druków, czy składania dokumentów do odpowiednich instytucji i urzędów. Podczas tych zajęć, prowadzona był także edukacja w zakresie poruszania się komunikacją miejską oraz bezpiecznego korzystania z ulic i przejść. Dzięki tak pozyskanej wiedzy i umiejętności, kolejne osoby nabierają większej samodzielności w zakresie poruszania się po mieście i samodzielnego pokonywania drogi z domu do placówki oraz drogi powrotnej. Dodatkowo w ramach zajęć dydaktycznych podtrzymujemy umiejętność pisanie, liczenia.

W placówce znajduje się sala komputerowa, która jest wyposażona w niezbędny sprzęt, uczestnicy mają do swojej dyspozycji cztery stanowiska do korzystania. Sala komputerowa i zakupiony sprzęt stanowią ważny element pracy i terapii wzbogacając zajęcia dydaktyczne, terapię spędzania wolnego czasu, czy zajęcia muzykoterapii. Ponadto od roku uczestnicy regularnie uczestniczą w zajęciach komputerowych prowadzonych przez terapeutę. Uczą się pisać na komputerze, tworzyć proste pisma, wyszukiwać potrzebne informacje, zostali też zaznajomieni z podstawową obsługą komputera.

Prowadziliśmy również formy treningów i zajęć, które mają znaczący wpływ na rozwój własnej osobowości, jak i rozwój zainteresowań w zakresie umiejętności manualnych, muzyki, filmu oraz rozwijania umiejętności gospodarowania czasem wolnym poprzez takie formy jak: książka, kino, teatr, literatura, poezja i inne. Taką rolę między innymi pełnią treningi umiejętności spędzania wolnego czasu, które równocześnie służą rozwijaniu własnych upodobań i zainteresowań. Umożliwiają one rozwój zainteresowań muzyką, sportem, internetem, telewizją. Tym zajęciom podporządkowane są również próby zespołu wokalnego w naszym Domu Umiejętność spędzania wolnego czasu, to również umiejętność korzystania z zasobów wiedzy internetowej i wyszukiwanie ulubionej muzyki, ciekawych programów, gier komputerowych, ale też informacji na temat filmu, czy literatury.

Najbardziej relaksującą formą spędzania wolnego czasu jest korzystanie z sali doświadczania świata, który daje możliwość doświadczania świata różnymi zmysłami pobudzany światłem, dźwiękiem oraz kolorem. Taka terapia, doskonale wpływała na obniżenie napięcia emocjonalnego i wewnętrzne wyciszenie, a przy tym daje dużo satysfakcji, radości oraz pozytywnych emocji, uczestnikom tej formy zajęć.

Wszyscy uczestnicy w Domu są objęci wsparciem psychologicznym. Usługa ta była realizowana przez psychologa zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy. Psycholog swoim wsparciem służyła uczestnikom, ale też w razie potrzeby ich rodzinom i opiekunom. Psycholog odwiedzała uczestników w placówce w określone dni tygodnia. Oprócz konsultacji indywidualnych z uczestnikami i ich rodzinami, prowadziła też trening prowadzenia rozmowy oraz brała udział w posiedzeniach zespołu wspierająco-aktywizującego, a także opracowywała indywidualne opinie psychologiczne o uczestnikach, po okresie trzymiesięcznym oraz co sześć miesięcy do oceny półrocznej. Ponadto uczestnicy mogli korzystać z poradnictwa psychologicznego w Poradni Zdrowia Psychicznego, z którą nasza placówka ściśle współpracuje. Większość uczestników jest pacjentami tej poradni, współpracujemy z lekarzem psychiatrii oraz psychologami i pracownikami środowiskowymi zatrudnionymi w Poradni Zdrowia Psychicznego.

Ze względu na bliską lokalizację Domu z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej uczestnicy ośrodka mają ułatwiony dostęp i kontakt z lekarzami wielu specjalizacji. Naszą współpracę z NZOZ, w zakresie usług zdrowotnych na rzecz uczestników, prowadzona jest już od wielu lat. Regularnie współpracujemy z Poradnią Rodinną, z Poradnią Diabetologiczną, Poradnią Dermatologiczną, czy innymi, w zależności od potrzeb. Pracownik ośrodka wykonujący zadania higienistki umawia wizyty lekarskie, konsultuje według potrzeb naszych uczestników oraz konsultuje stan zdrowia lub niepokojące objawy naszych uczestników. Taka współpraca pozwala na monitorowanie stanu zdrowia uczestników i odpowiednią reakcję w sytuacjach kryzysowych, szczególnie u osób z zaburzeniami psychicznymi. Dodatkowo prowadzi bieżącą obserwację podstawowych parametrów życiowych takich jak: ciśnienie, waga, poziom cukru i itp.

W ośrodku zapewniamy uczestnikom terapię ruchową, którą prowadzi terapeuta z odpowiednim przygotowaniem zawodowym i wieloletnim stażem pracy w tym zakresie. Ćwiczenia i zajęcia ruchowe z uczestnikami były prowadzone regularnie, w sali ćwiczeń w placówce oraz od kwietnia do października terapia ruchowa była prowadzona również na bielskiej pływalni oraz w plenerze, gdzie kontynuowaliśmy zajęcia nordic-walking. Sala do terapii ruchowej w ośrodku wyposażona jest w odpowiedni sprzęt sportowo-rekreacyjny i rehabilitacyjny. Zajęcia z zakresu terapii ruchowej są jednym z elementów realizacji postępowania wspierająco-aktywizującego. Ponadto w zakresie zajęć ruchowych domownicy korzystają z zabiegów masażu leczniczych oraz masażu relaksacyjnych wykorzystując zakupiony w tym celu fotel masujący. Zajęcia o charakterze sportowo-ruchowo-relaksacyjnym są doskonałą formą wyciszającą i motywującą do działania. Pozytywnie wpływały na wyrównanie nastroju, a osiągnięte wyniki i poprawa stanu zdrowia nie tylko fizycznego, ale także psychicznego, motywowały i zachęcały do dalszej pracy.

Uczestnicy wzięli udział w kilku wydarzeniach sportowych takich jak: XIII Mistrzostwa Województwa Podlaskiego w Badmintonie, XIV Łąpskie Zawody Sportowe Osób z Niepełnosprawnością „Szansa na Start”, Bieg Tura- zawody nordic walking, XI Integracyjny Rajd Nordic Walking Osób z Niepełnosprawnością po Puszczy Białowieskiej. W ramach terapii ruchowej realizowane były elementy gimnastyki korekcyjnej.

Pracownicy Domu zawsze i w każdym momencie są otwarci na potrzeby uczestników, którzy mogą zwrócić się ze swoimi problemami do instruktora, terapeuty, pracownika socjalnego, psychologa, opiekuna, czy dyrektora. Personel placówki, starał się zapewnić, w miarę możliwości, każdą formę wsparcia jakiej oczekiwali uczestnicy, w zależności od ich potrzeb, możliwości oraz sytuacji życiowej. W przypadkach bardziej skomplikowanych potrzeb, korzystaliśmy ze wsparcia innych instytucji. Najwięcej wsparcia uczestnicy potrzebowali w zakresie zdrowotnym lub pomocy w wyjaśnieniu kwestii urzędowych oraz spraw związanych z płatnościami, pozyskiwaniem zasiłków, zaświadczeń zusowskich (świadczenia wspierającego) i innych. Wówczas najczęściej domownicy otrzymywali wsparcie ze strony naszego pracownika socjalnego. Nigdy jednak, nie zostawiliśmy uczestników lub ich rodzin samym sobie z określonym problemem. Często również zwracaliśmy się o wsparcie, czy konsultacje do pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim lub pracowników gminnych ośrodków pomocy społecznej z terenów wiejskich, z których uczęszczają do Domu poszczególni uczestnicy.

Każdy uczestnik ośrodka, jako podstawową miał zagwarantowaną opiekę ze strony personelu domu. Opiekę i bezpieczeństwo uczestnikom zapewnialiśmy nie tylko w czasie pobytu w placówce, ale także realizując inne formy zajęć zorganizowanych poza ośrodkiem. Członkowie zespołu wspierająco-aktywizującego, którzy prowadzą określone zajęcia terapeutyczne, mają równocześnie w zakresie swoich podstawowych obowiązków zagwarantować wszystkim uczestnikom odpowiednią opiekę i bezpieczeństwo. Ponadto uczestnikom z niepełnosprawnością sprzężoną oraz ze spektrum autyzmu, ze względu na potrzeby wynikające z ich stanu zdrowia takie jak: nadmierne pobudzenie, epilepsja czy autoagresja, zapewniamy indywidualną opiekę w postaci: karmienia, toalety, bezpieczeństwa. Wszyscy uczestnicy mają też zapewnioną opiekę medyczną ze strony higienistki–starszego opiekuna. Ogólną opiekę, wsparcie oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów, jak również opiekę indywidualną zapewnia pracownik socjalny, który równocześnie współpracuje z rodzinami uczestników, z którymi wymienia się własnymi uwagami i spostrzeżeniami dotyczącymi ich dzieci.

Uczestnicy w placówce mieli zapewniony gorący posiłek składający się z zupy i drugiego dania. Zupy były przygotowywane podczas treningu kulinarnego, zaś drugie danie było dostarczane przez firmę cateringową działającą na terenie miasta Bielsk Podlaski. W pierwszym kwartale ubiegłego roku została zmieniona firma cateringowa, ponieważ dotychczasowy dostawca zakończył swoją działalność gastronomiczną. Od lutego 2024 roku nowa firma dostarcza uczestnikom codziennie gorące drugie danie do placówki. Decyzje w kwestii odpłatności za posiłki wydawał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a koszt ich zakupu był pokrywany ze środków gminy. Poziom odpłatności uczestników za

posiłki jest zróżnicowany w zależności od kryterium dochodowego poszczególnych uczestników.

Zupełną nowością w naszym Domu były zajęcia -terapia dźwiękiem ASMR, których realizację rozpoczęliśmy od stycznia 2024 roku. ASMR (Autonomous Sensory Meridian Response), to najprościej mówiąc przyjemne uczucie mrowienia w okolicach głowy, ramion i kręgosłupa, które jest wywołane przez konkretny bodziec (wyzwalacz, trigger). Bodźcami odpowiedzialnymi za reakcję ASMR są wyzwalacze wizualne, zapachowe, głosowe oraz dotykowe. Terapia dźwiękiem ASMR ma na celu wyciszenie, uspokojenie, rozluźnienie naszych uczestników i ich emocji. Zajęcia prowadzone są co tydzień dla uczestników zamiennie w formie grupowej i indywidualnie.

Całokształt działań, które pobudzają uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy do wszelkiej aktywności społecznej oraz utrzymania kontaktów z rodziną i przyjaciółmi, określamy mianem wsparcia. Wsparcie służy głównie temu, aby osobę chorą, zaburzoną psychicznie, jak najdłużej utrzymać w jej naturalnym środowisku społecznym i rodzinnym, a dzięki temu jak najdłużej unikać hospitalizacji. Wsparcie uwzględnia również partnerską radę i pomoc w sprawach związanych ze współżyciem społecznym, wykorzystaniem posiadanych i nabytych umiejętności w usamodzielnieniu się. W głównej mierze dotyczy ono również organizowania różnych form pomocy uczestnikom i ich rodzinom między innymi, pośredniczenia w załatwianiu spraw urzędowych, reprezentowania w instytucjach i tym podobnych. Należy jednak pamiętać, że nie zawsze długotrwała i żmudna praca terapeutyczna, czy wsparcie przynosi zamierzone efekty, takie które nas satysfakcjonują. Jednak nawet najmniejszy sukces, wskazuje nam właściwy kierunek działania i mobilizuje do jeszcze większej aktywności i wysiłku dla osiągnięcia kolejnych, nawet niewielkich postępów, które ułatwią życie naszym domownikom.

Kadra Środowiskowego Domu Samopomocy.

W 2024 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy zatrudnionych było dwanaście osób w łącznym wymiarze dziesięciu etatów:

- 1) dziewięć osób w pełnym wymiarze czasu pracy,
- 2) trzy osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy, jedna osoba na pół etatu oraz dwie osoby na jedną czwartą etatu.

Ponadto dwie osoby odbyły staż pracy na podstawie umowy zawartej z Powiatowym Urzędzie Pracy w Bielsku Podlaskim i te dwie osoby po półrocznym stażu zostały zatrudnione na dwa miesiące na pół etatu.

Wszyscy pracownicy posiadali wieloletni staż pracy z osobami niepełnosprawnymi. Poziom zatrudnienia pracowników był adekwatny do zachowania współczynnika zatrudnienia obowiązującego w tego typu placówce.

W przeliczeniu na ilość miejsc przeznaczonych uczestnikom, współczynnik zatrudnienia przedstawia się następująco:

- co najmniej 1 etat, na 7 osób chorych psychicznie,
- co najmniej 1 etat, na 5 osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- co najmniej 1 etat, na 3 osoby ze spektrum autyzmu.

Struktura organizacyjna:

1. Dyrektor jednostki;
2. Pracownicy działalności opiekuńczo-terapeutycznej:
 - a) terapeuta,
 - b) instruktor terapii zajęciowej,
 - c) starszy opiekun,
 - d) opiekun,
 - e) pracownik socjalny,
 - f) psycholog.
3. Pracownicy działalności administracyjnej:
 - a) główny księgowy,
4. Pracownicy gospodarczy:
 - a) starszy robotnik.

Kwalifikacje pracowników:

- a) dziewięć osób posiadających wykształcenie wyższe w tym:
- jedna osoba posiadająca wykształcenie wyższe pedagogiczne o specjalności: praca socjalna, specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej, studia podyplomowe: zarządzanie zasobami ludzkimi, posiadająca uprawnienia pedagogiczne,
 - jedna osoba, wykształcenie wyższe magisterskie pedagogiczne ze specjalnością z zakresu pedagogiki terapeutycznej,
 - jedna osoba, wykształcenie wyższe magisterskie pedagogiczne ze specjalnością z zakresu pedagogiki kulturalno-oświatowej, studia podyplomowe: oligofrenopedagogika,
 - jedna osoba, wykształcenie wyższe magisterskie pedagogiczne ze specjalnością z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, studia podyplomowe w zakresie przygotowania pedagogicznego, studia podyplomowe w zakresie edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, studia podyplomowe w zakresie integracji sensorycznej w trakcie realizacji,
 - jedna osoba, wykształcenie wyższe magisterskie Akademii Wychowania Fizycznego ze specjalizacją z zakresu gimnastyki korekcyjnej,
 - jedna osoba, wykształcenie wyższe zawodowe pedagogiczne o specjalności pedagogiki społeczno-wychowawczej z edukacją zdrowotną, posiadająca uprawnienia i kwalifikacje zawodowe opiekuna medycznego, studia podyplomowe w zakresie terapii zajęciowej,
 - jedna osoba, wykształcenie magisterskie inżynierskie na kierunku oceanotechnika w zakresie logistyki i zarządzania w transporcie wodnym, studia podyplomowe w zakresie psychologii klinicznej, studia podyplomowe w zakresie metodyki i metodologii pracy socjalnej,
 - jedna osoba, wykształcenie wyższe magisterskie o specjalności filologia polska, studia podyplomowe w zakresie: pedagogiki specjalnej w zakresie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, studia podyplomowe w zakresie: pedagogiki specjalnej w zakresie edukacji i rewalidacji osób z autyzmem i Zespołem Aspergera, kwalifikacje instruktora terapii zajęciowej,
 - jedna osoba, wykształcenie wyższe magisterskie z socjologii oraz psychologii o specjalności psychologia kliniczna, studia podyplomowe w zakresie psychoonkologii,

- b) dwie osoby posiadające ukończone studium:
 - jedna osoba, Studium Finansowe,
 - jedna osoba, Studium Informatyczne, technik informatyk oraz Studium Asystentek Stomatologicznych, specjalizacja higienistka,
- c) jedna osoba posiadająca wykształcenie zawodowe.

Szkolenia kadry w 2024 roku:

- 1) Świadczenie wspierające – jedna osoba,
- 2) Sposoby motywowania uczestników ŚDS/WTZ do aktywnego uczestnictwa w procesie terapeutycznym z wykorzystaniem dialogu motywującego – jedna osoba,
- 3) Kurs z zakresu udzielania pierwszej pomocy – dziesięć osób,
- 4) Prawne aspekty funkcjonowania Środowiskowych Domów Samopomocy 2024 z uwzględnieniem ustawy o ochronie zdrowia psychicznego – dwie osoby,
- 5) Kontrola zarządcza oraz błędy podczas kontroli zarządczej w świetle wyników organów kontroli NIK i RIO – jedna osoba,
- 6) Ochrona sygnalistów-praktyczne aspekty wdrożenia, dokumentacja – jedna osoba,
- 7) Metody pracy z osobą agresywną werbalnie i pozawerbalnie-aktywizowanie do pracy zespołowej – dwanaście osób,
- 8) Dobre praktyki oraz wykorzystywanie prostego języka w pracy z osobami z niepełnosprawnościami – II edycja – dwie osoby,
- 9) Zasady gry w boccie – cztery osoby,
- 10) Przetwarzanie danych osobowych -przypomnienie i utrwalenie wiadomości – dwanaście osób.

Przedsięwzięcia z udziałem uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w 2024 roku:

W 2024 r. odbyły się następujące wydarzenia i imprezy w ŚDS:

- BAL KARNAWAŁOWY I BAL OSTATKOWY- zabawa taneczna, poczęstunek, konkursy i zabawy,
- WALENTYNKI -projekcja filmu w BDKu,
- tradycyjnie obchodzono TŁUSTY CZWARTEK, poczęstunek w MOPS, UM i ŚDS z degustacją pączków,
- Obchody Dnia Kobiet-08.03.2024 r.,
- Wyjazdy plenerowe -maj, lipiec, grudzień 2024 r.,
- wyjścia i wycieczka do kina, muzeum, biblioteki, teatru, wystawy malarskie itp. - styczeń, luty, kwiecień, lipiec, sierpień, październik, listopad, grudzień 2024 r.
- wyjazd do Opery i Filharmonii Podlaskiej - styczeń 2024 r.,
- spektakle muzyczne - maj i listopad 2024 r.,
- święto "Pieczonego ziemniaka" - wrzesień 2024 r.,
- wyjazd na turnus rehabilitacyjny - czerwiec 2024 r.,
- obchody świąt patriotycznych i okolicznościowych zgodnie z kalendarzem w ciągu całego roku,

- Mikołajki w ramach realizacji projektu "Zadziw Prawdziwego Mikołaja i zaprezentuj się na 100 %" - 07.12.2024 r.,
- WIGILIA Bożego Narodzenia dla uczestników i pracowników placówki - 19.12.2024 r.

W 2024 r. w zakresie prezentacji dorobku artystycznego, uczestnicy wzięli udział w następujących prezentacjach artystycznych:

- XI Podlaski Przegląd Kolęd i Pastorałek- "Siemiatycka Stajenka 2024" - styczeń 2024 r.,
- XVII Wojewódzki Przegląd Kolęd i Pastorałek Osób Niepełnosprawnych "Dokąd Gwiazda Prowadzi"- styczeń 2024 r.,
- Recyklingowy Pokaz Mody w Hajnówce- marzec 2024 r.
- VI Edycja Konkursu Literackiego "Wielkanocne Wierszowanie"- kwiecień 2024 r.,
- Przegląd amatorskiej twórczości tanecznej osób niepełnosprawnych - edycja III- wrzesień 2024 r.
- Etiudy Folklorystyczne organizowane przez WTZ Caritas Diecezji Drohiczyńskiej - wrzesień 2024 r.
- XIV Przegląd Tańca "Baw się i tańcz" w Zespole Szkół Specjalnych im. JP II w Bielsku Podlaskim - październik 2024 r.,
- Wystawa prac wykonanych haftem diamentowym i haftem krzyżykowym uczestników ŚDS w ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego- październik 2024 r.,
- Festiwal Twórczości Osób Niepełnosprawnych w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych organizowany przez naszą placówkę - grudzień 2024 r.,
- I wiele innych występów artystycznych.

Inne usługi i działania prowadzone na rzecz uczestników Domu w 2024 roku:

- a) wsparcie logopedyczne przez specjalistę neurologopedę, realizowane w formie wolontariatu w miesiącu lipcu br. oraz na podstawie umowy-zlecenie w miesiącu grudniu br. na rzecz dziewięciu uczestników,
- b) podpisanie umowy z Powiatem Bielskim na bezpłatne użyczenie terenu zielonego o powierzchni 263m² na okres trzech lat, na rzecz uczestników, do spędzania wolnego czasu i prowadzenia zajęć terapeutycznych, zajęć rekreacyjnych i ruchowych na świeżym powietrzu w bliskiej odległości od głównej siedziby Domu,
- c) wprowadzenie monitoringu w jednostce-zamontowanie dwóch kamer na korytarzu, w pomieszczeniach piwnicznych placówki. Z uwagi na bezpieczeństwo uczestników i pozostawione mienie w pomieszczeniach piwnicznych oraz z uwagi na sąsiedztwo z inną jednostką, niezbędne było wprowadzenie monitoringu na terenie placówki, w pomieszczeniach piwnicznych,
- d) zajęcia o charakterze religijnym. W tym procesie ogromną rolę odgrywa zarówno kościół katolicki, jak też kościół prawosławny. Przedstawiciele duchowni, obydwu wyznań od wielu lat duchowo wspierają placówkę, dzięki temu ubogacają sferę duchową uczestników i stanowią bardzo istotny element rozwoju ich osobowości,
- e) przeprowadzenie remontu korytarza głównego wraz z wymianą narożników,

- f) zakup urządzenia wielofunkcyjnego do ksero, do druku w kolorze, w różnych wielkościach formatu na rzecz realizacji zajęć terapeutycznych plastycznych, muzyczno-rytmicznych, treningu umiejętności spędzania wolnego czasu itp.,
- g) zakup 44 krzeseł do jadalni i dwóch sal terapeutycznych na rzecz uczestników,
- h) zakup urządzenia do podgrzewania hot-dogów z dofinansowaniem ze środków otrzymanej nagrody za udział uczestników placówki w projekcie „Zadziw Mikołaja, czyli zaprezentuj się na 100 procent”,
- h) zakup sprzętu AGD (lodówki, czajnika elektrycznego) oraz grilla gazowego, zakup parasola ogrodowego z logo ŚDS, zakup urządzenia do waty cukrowej oraz fontanny czekoladowej na rzecz uczestników Domu, zakup stołów rozkładanych i 20 krzeseł składanych na wydarzenia integracyjne, rodzinne, plenerowe.

Ponadto w wyniku ulewy, która przeszła w mieście w pierwszej połowie lipca 2024 roku zostały zalane pomieszczenia piwniczne w placówce. Podjęto natychmiastowe działania naprawcze, osuszano pomieszczenia, wybrano wodę, szkoda została zgłoszona do ubezpieczyciela i placówka otrzymała odszkodowanie. Część prac naprawczych i remontowych zostało przeprowadzonych pod koniec ubiegłego roku, odnowiono całe jedno pomieszczenie, które najbardziej ucierpiało w wyniku zdarzenia. Pomieszczenie zostało odmalowane, został ułożony cokół z płytek, wymieniona została szafa na nową. Dodatkowo w piwnicy wymieniono na nowe cztery skrzydła drzwi w pomieszczeniach, które również były zalane. Wydatki związane z remontem zostały pokryte ze środków wypłaconych od ubezpieczyciela. Druga część remontu została zaplanowana na rok bieżący.

Wieloletnia działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim, zawsze ukierunkowana była głównie na kształtowanie świadomości społecznej związanej z postrzeganiem osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną w środowisku lokalnym. Podejmowane przez nas działania służyły i wciąż służą przełamywaniu barier związanych z postrzeganiem tych osób przez społeczeństwo, głównie społeczność lokalną. Stale współpracujemy z placówkami oświatowymi, z dziećmi w wieku przedszkolnym, z młodzieżą szkolną, seniorami mając na uwadze kształtowanie ich wrażliwości i empatii na problemy, z którymi na co dzień borykają się osoby niepełnosprawne, głównie osoby z zaburzeniami psychicznymi. Realizując podstawowe cele i zadania dążyliśmy do pełnej integracji społecznej, umożliwiając osobom niepełnosprawnym szansę na zaprezentowanie swoich możliwości i umiejętności również w środowisku osób zdrowych i pełnosprawnych.

Na rzecz aktywizacji uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy prowadziliśmy szeroko rozumianą współpracę z różnymi instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym, kontynuowaliśmy współpracę ze środowiskowymi domami samopomocy w województwie podlaskim, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim i gminnymi ośrodkami z terenu powiatu bielskiego, niepublicznymi zakładami opieki zdrowotnej, w tym przede wszystkim z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Bielsku Podlaskim, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim, Powiatowym Urzędem Pracy w Bielsku

Podlaskim, z Zespołem Szkół im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim, Warsztatami Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Drohiczyńskiej w Bielsku Podlaskim i Warsztatami Terapii Zajęciowej w Siemiatyczach i Hajnówce, instytucjami kultury, tj. Bielskim Domem Kultury, Osiedlowym Domem Kultury, Miejską Biblioteką Publiczną, Muzeum Obojga Narodów Oddział w Bielsku Podlaskim, parafiami, duchowieństwem, młodzieżą szkolną i wolontariuszami, z organizacjami pozarządowymi nie tylko z terenu miasta Bielsk Podlaski, a także samorządami lokalnymi.

Działania Domu i współpraca z wymienionymi podmiotami, ukierunkowane były głównie na:

- a) kształtowanie świadomości społecznej i integracji osób niepełnosprawnych,
- b) budowę sieci oparcia społecznego na rzecz tych osób,
- c) promowanie działalności placówki i prezentację dorobku jej uczestników,
- d) tworzenie i współdziałanie grup samopomocy w zakresie wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi,
- e) przełamywanie funkcjonujących stereotypów i łamanie wszelkich barier społecznych związanych z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym,
- f) rozwój uczestników w kierunku usamodzielniania się w zakresie samoobsługi i zaradności życiowej jak również podtrzymywania umiejętności w zakresie funkcjonowania i życia społecznego, w zależności od indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji.

Rozliczenie wydatków placówki za rok 2024:

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia – zadania zlecone.

Plan roczny wydatków na dzień 31.12.2024 roku wyniósł ogółem 910.646 zł. Środki przekazane na konto stanowiły kwotę 910.643,76 zł. Wydatki zrealizowane w 2024 roku, stanowiły 100 % przekazanej kwoty i wyniosły 910.631,31 zł. Tak więc roczny plan wydatków został zrealizowany na poziomie 100 %. Dotacja prawie w całości została wykorzystana na utrzymanie i prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku. Niewykorzystane środki w kwocie 12,45 zł zostały zwrócone na konto Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w obowiązującym terminie.

Pozyskane środki w wysokości 910.631,31 zł stanowiły dotację w zakresie:

- 845.064 zł – dotacja na bieżącą działalność Środowiskowego Domu Samopomocy,
- 65.579,76 zł – podwyższona dotacja zgodnie z art.51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, dotyczy osób z elementami autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną, wydatkowana na realizację zadań z zakresu ustawy „Za życiem”,

Realizacja wydatków związanych z wykorzystaniem budżetu Środowiskowego Domu Samopomocy w 2024 roku przedstawia się następująco:

- 557.226,45 zł – wynagrodzenia osobowe pracowników, dodatkowe wynagrodzenia roczne, wydatki bezosobowe, wynagrodzenia bezosobowe jak umowy-zlecenia, wydatki bezosobowe na środki bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 94.987,00 zł – pochodne od wynagrodzeń: składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy,
- 29.148,05 zł – odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- 69.481,00 zł – zakup materiałów i wyposażenia, w tym: materiałów biurowych, pomocy dydaktycznych, środków czystości, środków ochrony i dezynfekcji przeciw COVID-19, zakup pomocy

- terapeutycznych, zakup urządzenia wielofunkcyjnego, sprzętu AGD, meble ogrodowe na dwa balkony, krzesła na jadalnię i do sal terapeutycznych i inne niezbędne do bieżącej działalności,
- 14.770,00 zł - zakup produktów żywnościowych do terapii zajęciowej w zakresie treningu kulinarnego,
 - 80.736,39 zł – zakup usług pozostałych: odprowadzenie ścieków, wywóz nieczystości, usługa gastronomiczna – catering na rzecz uczestników Domu, abonament radiowo-telewizyjny, przesyłki i znaczki pocztowe, przedłużenie rejestracji domeny, konserwacja systemu informatycznego, usługi serwisowe komputerowe, usługi transportowe, przegląd gaśnic, usługi kominiarskie, usługi i naprawy, komputerowe - wdrażanie systemu, przedłużenie aktualizacji i licencji do programów, okresowa kontrola stanu budynku, usługa pełnienie funkcji Inspektora Danych Osobowych, dowóz uczestników z terenu gminy do placówki
 - 2 467,25 zł – opłaty z tytułu telekomunikacji i telefonii stacjonarnej i internetu,
 - 54.395,17 zł - koszt zakupu energii,
 - 2.014,00 zł – opłata podatku od nieruchomości,
 - 400,00 zł – badania lekarskie,
 - 346,00 zł – podróż służbowe,
 - 4.660,00zł – szkolenia.

Ponadto w miesiącu wrześniu 2024 roku, została zawarta umowa pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Podlaskim, a Miastem Bielsk Podlaski na przekazanie Miastu środków finansowych w ramach programu rządowego obowiązującego na lata 2024-2027 (Uchwała nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 roku) w formie dotacji z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego wraz z pochodnymi na okres od 01 lipca 2024 roku do dnia 31 grudnia 2024 roku. Jednostka na ten cel otrzymała 82.197,05 zł. Wykorzystane zostały środki w kwocie 71.488,51 zł na wypłatę dodatków motywacyjnych w kwocie 1.000 zł brutto na 1 etat oraz pochodne od wynagrodzenia. Niewykorzystane środki na kwotę 10.708,54 zł zostały zwrócone w terminie na konto wskazane w umowie.

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia – zadania samorządowe

W tym rozdziale plan wydatków po zmianach wynosił 343.949,00 zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia i pochodne wszystkim pracownikom Środowiskowego Domu Samopomocy, włączając w to skutki podwyżek z lat poprzednich oraz za okres od stycznia do grudnia 2023 roku.

Wydatkowano kwotę w wysokości 343.224,11 zł, to jest 99,79% planu, w tym:

- 270.801,00 zł – na wynagrodzenia osobowe,
- 54.159,69 zł – składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy,
- 700 zł – zakup nagród dla uczestników Festiwalu.
- 5.564 zł – zakup 4 szt. drzwi, szafy oraz materiałów do odnowienia pomieszczeń piwnicznych
- 11.999,42 – pokrycie transportu na wyjazd uczestników na turnus rehabilitacyjny do Polańczyka oraz wykonanie parasola z podstawą.

Niewykorzystane środki (na opłatę składek zus i fundusz pracy) w kwocie 724,89 zostały zwrócone na konto Urzędu Miasta dnia 31.12.2024r.

Należności na dzień 31.12.2024 roku w jednostce nie wystąpiły.

Na dzień 31.12.2024 roku w jednostce nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Zobowiązania jednostki to:

§ 4040- 58.393,29 zł – dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2024 rok,

§ 4110- 10.055,31 zł – składka na ubezpieczenie społeczne od dodatkowego wynagrodzenie rocznego,

§ 4120 – 1.062,43 zł – składka na Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego,

§ 4260 – 1.181,48 zł – faktura za centralne ogrzewanie i energię elektryczną za grudzień 2024 roku,

§ 4300 – 48,49 zł – faktura za ścieki za grudzień 2024 roku.

Wysokość dotacji od stycznia 2024 roku do lipca 2024 roku na jednego uczestnika Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim wynosiła 2.250,40 zł, w tym na siedem osób ze spectrum autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną dodatkowo o 675,12 zł więcej za okres od stycznia do kwietnia, a od 01 maja br. dla ośmiu osób. Od miesiąca sierpnia 2024 roku dotacja została zwiększona na jednego uczestnika o kwotę 222,80 zł tj. do kwoty 2.483,20 zł miesięcznie na jednego uczestnika oraz dla osób ze spektrum autyzmu zwiększono o kwotę 69,84 zł tj. do kwoty 744,96 zł.

Dotacja przysługuje nie na ilość uczestników skierowanych według decyzji na pobyt w ośrodku, a jedynie na ilość osób faktycznie uczęszczających w danym miesiącu do ośrodka. Pozyskanie dodatkowej dotacji celowej, równocześnie wiąże się z poszerzeniem grupy docelowej osób niepełnosprawnych kierowanych na pobyt do naszych placówek.

W 2024 roku na wsparcie osób ze spectrum autyzmu oraz osób z niepełnosprawnością sprzężoną pozyskaliśmy dodatkową dotację celową w ramach realizacji ustawy Za życiem o łącznej wysokości 65.579,76 zł, której struktura wydatków przedstawia się następująco:

- § 4010 – wynagrodzenia osobowe – 54.352 zł dotyczy części wynagrodzenia pracownika w okresie I-XII 2023 roku, której charakter pracy i obowiązków jest wyraźnie ukierunkowany na realizację zadań w zakresie ustawy „Za życiem” oraz część wynagrodzenia psychologa:

- § 4110 – składki na ubezpieczenie społeczne – 9.338,76 zł,

- § 4120 – składki na Fundusz Pracy – 1.334,00 zł,

- § 4300 – zakup usług pozostałych – 555,00 zł – zajęcia uczestników z dogoterapii.

Przedstawione koszty związane były z wykorzystaniem środków dodatkowej dotacji celowej na rzecz osób z elementami autyzmu oraz z niepełnosprawnością sprzężoną, uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim, którym takie środki przysługują zgodnie z realizacją ustawy „Za życiem”.

Ocena realizacji zadań

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim, główne swoje cele i zadania realizował w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy i akty prawne, które ściśle określają rolę oraz zakres świadczeń takich ośrodków wsparcia. Organizacja i funkcjonowanie Domu wiąże się z realizacją opracowanych co roku programów działania oraz planu pracy na dany rok.

W roku ubiegłym w ramach zajęć muzyczno-rytmicznych zostało przygotowanych dziesięć prezentacji artystycznych, które zostały zaprezentowane na różnego typu wydarzeniach organizowanych na terenie miasta np. podczas miejskich mikołajek, czy też w Bielskim Domu Kultury w ramach przeglądów organizowanych przez inne placówki działające na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi lub obchodów świąt patriotycznych oraz podczas prezentacji artystycznych organizowanych przez zaprzyjaźnione placówki ŚDS i WTZ w takich miastach jak: Siemiatycze, Hajnówka, Michałowo, Łapy, Białystok. Uczestnicy placówki brali czynny udział w życiu kulturalnym, uczestnicząc w wyjeździe do Opery i Filharmonii Podlaskiej, chodzili na wystawy w bielskim muzeum raz wystawy okresowe w domu kultury, brali udział w warsztatach bibliotecznych, warsztatach muzealnych,

wyjazdach do kina, do teatru. Ponadto uczestnicy brali udział w kilku zawodach sportowych np. XIV Łapskie Zawody Sportowe Osób z Niepełnosprawnością lub XIII Mistrzostwa Województwa Podlaskiego w Badmintonie, IX Bieg Tura oraz rajdach nordic walking dla osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo domownicy uczestniczyli w wyjazdach edukacyjno-integracyjnych w plenerze integrując się z seniorami, dziećmi i młodzieżą ze Szkoły Podstawowej nr 5 i Zespołu Szkół im. Jana Pawła II odpoczywając na łonie natury.

W 2024 roku w Środowiskowym Domu Samopomocy została przeprowadzona jedna kontrola przez Powiatowy Urząd Pracy w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z umowy na realizację stażu. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie obecności stażysty w miejscu odbywania stażu. Kontrola przebiegła pozytywnie. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Plany na przyszłość

W dalszym ciągu potrzebujemy własnego transportu (mikrobusa) do przewozu uczestników placówki z niepełnosprawnością, z problemami poruszania się i osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. W roku 2025 wspólnie z Miastem Bielsk Podlaski został złożony wniosek w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku Podlaskim na zakup mikrobusa do 9 osób do przewozu uczestników placówki z dofinansowaniem ze środków PFRON do 75%, tj. maksymalnie można otrzymać do 151.000,00 zł dofinansowania.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim nigdy nie dysponował swoim środkiem transportu. Do ośrodka uczęszczają uczestnicy, którzy mają problemy z poruszaniem się, zamieszkujący w różnych częściach miasta, w tym objętych obszarem rewitalizacji, którzy mają trudności z codziennym dotarciem na zajęcia. Dodatkowo z uwagi na wiek niektórych uczestników oraz ich opiekunów, którzy również mają problem z poruszaniem się zapewnienie transportu dla uczestników staje się kluczowe w dalszym funkcjonowaniu Domu. Ponadto do ośrodka wsparcia uczęszczają również osoby spoza terenu miasta Bielsk Podlaski, zamieszkujące na terenie gmin wiejskich. W roku szkolnym uczestnicy Ci dojeżdżają do placówki transportem gminnym razem z uczniami dojeżdżającymi do szkół. Natomiast podczas ferii zimowych i wakacji transport gminny nie funkcjonuje, zaś Środowiskowy Dom Samopomocy jest otwarty i zajęcia odbywają się przez cały rok. Uczestnicy ŚDS nie mają jak dotrzeć do ośrodka podczas tych przerw, często ich rodziny nie posiadają własnego auta, rodzice nie mają prawo jazdy, a dojście do najbliższego przystanku autobusowego to zbyt duża odległość do pokonania dla osoby z problemem poruszania się.

Ponadto często jesteśmy jako placówka zapraszani na różne występy, przeglądy artystyczne, zawody, na które zapraszani są przedstawiciele uczestników ŚDS w mniejszej liczbie do 8 osób. Wówczas korzystamy z usługi transportu wynajmowanego.

Jednym z planów na przyszłość i kwestią do rozwiązania jest potrzeba zwiększenia przestrzeni do terapii i świadczenia usług na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną. Z uwagi na fakt, iż osób korzystających ze wsparcia naszego ośrodka wsparcia przybywa, brakuje nam przestrzeni do prowadzenia zajęć i treningów dla większej liczby osób, spożywania posiłków na jadalni, miejsca do zabaw i

spotkań integracyjnych, celebrowania różnego rodzaju świąt okolicznościowych itp. Brakuje nam też odosobnionego pomieszczenia do tzw. wyciszenia uczestnika, który jest pobudzony, bądź agresywny.

Kontynuacja Festiwalu Twórczości Osób z Niepełnosprawnościami, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach Obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, który został zapoczątkowany w roku 2023. 03 grudnia 2024 r. odbyła się druga edycja Festiwalu Twórczości Osób Niepełnosprawnych „Każdy Inny – Wszyscy Równi” pod Honorowym patronatem Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski w Bielskim Domu Kultury. Współorganizatorem imprezy był Bielski Dom Kultury oraz Stowarzyszenie „DOM z Sercem” działające przy ŚDS. Do współpracy i organizacji wydarzenia pozyskaliśmy sponsorów takich jak: Nadleśnictwo Bielsk w Bielsku Podlaskim, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Bielsku Podlaskim, Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim, Bank Spółdzielczy w Brańsku - Oddział w Bielsku Podlaskim.

W Festiwalu oprócz naszych uczestników wzięły udział grupy, zespoły z terenu miasta Bielsk Podlaski i województwa podlaskiego takie jak:

1. Przedszkole Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bielsku Podlaskim,
2. Szkoła Podstawowa nr 3 z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego im. J. Kostyczewicza w Bielsku Podlaskim,
3. Zespół Szkół Specjalnych im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim,
4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Hajnówce,
5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Łapach,
6. Środowiskowy Dom Samopomocy w Krynickich,
7. Środowiskowy Dom Samopomocy w Łomży,
8. Warsztat Terapii Zajęciowej w Bielsku Podlaskim,
9. Warsztat Terapii Zajęciowej w Siemiatyczach,
10. Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowej Woli.

Gościem specjalnym i gwiazdą Festiwalu byli artyści ze Studia Piosenki „FART”.

W 2025 roku zostaną wprowadzone nowe zajęcia w ramach terapii ruchowej, nauka dyscypliny paraolimpijskiej – boccia. Planowane też jest rozegranie pierwszego turnieju gry w boccie dla osób z niepełnosprawnością.

DYREKTOR

Teresa Ostaszewska